

GÖTEBORGSREGIONEN

Bert Olsson, Klädesholmen julen 2021

Så närmar vi oss åter igen ett årsskifte vilket också innebär att vi går mot ljusare tider.

Jämfört med år 2020 kan vi ju ändå konstatera att det har funnits möjligheter till fler fysiska möten. En bra balans mellan fysiska och digitala möten har visat sig vara ett rationellt och effektivt sätt att föra vårt arbete framåt inom Hela Sverige ska leva Göteborgsregionen.

Riksprojektet "Stärka regionalt" har medfört att vi har kunnat koncentrera oss på våra två profilfrågor Lokalt inflytande och Matsystem då de har blivit viktiga ämnen i några av projektets temagrupper, nämligen Lokal utveckling och Agenda2030.

Mycket av styrelsearbetet har ägnats åt Remissvar på frågor kring Landsbygdspolitiska programmet, HSSL riks strategidokument och vår Verksamhetsplan samt Kommunikationsplan

Vi ser nu framåt mot 2022 års arbete inom HSSL Göteborgsregionen även om pandemin fortfarande är en verklighet. Arbetet kring våra profilfrågor och temagruppernas arbete fortsätter och ska praktiseras och vi förbättrar arbetet med kontakterna med våra lokala grupper inom Göteborgsregionen med en ny hemsida och ett aktuellt medlemsregister.

Från styrelsen önskar vi en GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR!

Bert Olsson

Ordf i Hela Sverige ska leva Göteborgsregionen

Vart tog demokratin vägen?

Det frågar sig [Styrsö Sockens Hembygdsförening](#) i en intressant utställning med anledning av Riksdagens firande av Demokrati 100 år.

Vi fick allmän och lika rösträtt för hundra år sedan. Då fanns mer än 2500

kommuner med förtroendevalda och kommunalkontor. Idag finns 290 kommuner och vad hände egentligen med det lokala inflytandet i den omvandlingen.

Styrsö socken gick från egen kommun och flera municipalsamhällen med 75 förtroendevalda öbor till en del av storkommunen Göteborg. Idag inte en enda ledamot i Göteborgs stadsfullmäktige. Förutom den formella demokratis utveckling visar utställningen också ett rikt föreningsliv som bas för levande demokrati. Därtill två exempel på hur man skulle kunna utveckla en lokal demokrati med direktval, Kosternämnden i Strömstads kommun och Svågadalsnämnden i Hudiksvalls kommun.

[Läs mer om lokal demokrati i Den första samhällsnivån.](#)

Sjöhålaprojektet

På väg mot ett hållbart samhälle

Sjöhåla strandäng är en betesmark med tusenårsperspektiv. Under en 25-årsperiod har ängen vuxit igen utan bete av husdjur. Omställning Kungälv har initierat restaurering av denna naturbetesmark för att utveckla områdets biologiska mångfald av växter, fåglar och insekter. Samtidigt får vi lokalproducerad ekologisk mat och detta minskar vårt importberoende, vår sårbarhet och vårt klimatavtryck – flera av hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Restaureringen underlättar tillgängligheten för besökare och närboende.

Allt arbete utförs ideellt som gemensam aktivitet, en dugnad. Deltagare är de ideella föreningarna Omställning Kungälv, Naturskyddsföreningen i Kungälv, samt Sjöhåla

Hela projektet är ett exempel på lokal Agenda 2030 aktivitet i omställningsarbetet och gäller särskilt Hållbara matsystem, Lokalt deltagande av civilsamhället och Biologisk mångfald.

En god samverkan mellan de som bor och verkar på landsbygden och kommunen är nyckeln till hållbar service anpassad efter lokala behov.

<https://servicebanken.helasverige.se/>

Inom riksorganisationen Hela Sverige ska leva medverkar vi i flera temagrupper:

- Lokal utveckling
- Agenda 2030/Hållbarhet/Omställning
- Turism
- Externa kontakter
- Medlemsregister
- IT / Digitalisering

4/7

PROFILFRÅGA LOKALT INFLYTANDE

Ett hållbart samhälle kräver att alla delar av landet utvecklas. En förutsättning för detta är att lokalsamhället involveras i utvecklingsprocesserna, erbjuds möjligheter till inflytande och handlingsutrymme. Vi i Hela Sverige ska leva Göteborgsregionen vill vara med och utveckla metoder och sprida kunskap för ett stärkt lokalt inflytande. Vi vill att den lokala nivån beaktas och tas med i planerings- och genomförandeprocesser på alla nivåer som påverkar lokalsamhället.

Det behövs också en lokal organisation

Kommunammanslagningarna 1952 och 1974 innebär att kommunhus med lokala politiker och tjänstepersoner lades ner på tusentals platser runt om i landet. I sviten av detta, i svikanden av en organisation som sig till omvärldens utveckling och förvaltning, växte sig byråkratin stark. Inte konstigt alls, ett samhälle behöver också en lokal organisation.

Med utgångspunkt i idén från "Den första samhällsnyttan" (Herlitz, Arén, Hela Sverige ska leva, 2017) ser vi behovet av en ny lokal organisation där det offentliga, privata och civila samhället samverkar kring demokrati, finansiering och fördelning av resurser. Vi vill stimulera en "varslagsdemokrati" med en hållbar lokal organisation där man har klara regler för makt och ansvar och till vilken storkommunen kan delegera passande delar av sina kommunala åtaganden. Kommunstyrelsen "Starkare kommuner" (SOU 2020:8) öppnar för experiment där "förskottsverksamheten" ska syfta till att pröva sätt att stärka kommuners kapacitet, möjliggöra anpassning av verksamhet till lokala förhållanden...

Svågadalens – en väl fungerande förebild

I mars 2020 – strax innan Corona restriktionerna – var vi tillsammans med intresserade från Västra Götaland och Skåne på studiebesök hos Svågadalensnämnden i Svågadal med 7 byar och 450 stötervilliga invånare. Verksamheten har fungerat väl i mer än 25 år. Den är unik ut till vilken alla medlemmarna väljer ledamöter från bygdens till nämnden i allmänna val. Man röstar inte på politiska partier utan att det är kandidaternas renommé som goda medborgare i kommunen som räknas.

Kommunen kan med fördel delegera

Hudiksvalls kommun delegerar verksamheter, och anslår pengar till kommunledningar och drift av kommunalens skolor, barn- och äldreomsorg, fritidsverksamhet, kultur och arbete med landsbygdsutveckling. Allt är samlat i bygränder som ligger nära varandra. En kommunalschef – som samtidigt också är skol-, fritids-, omsorgs- och kulturschef – ansvarar för att genomföra nämndens olika beslut. Genom den rumsliga närheten till varandra i det dagliga livet – gemensam "restaurang" med skolbarn, lärare, personalen, byborna och samtygande av lokaler för skola, nämndens möten, kyrka, bibliotek etc. – underlättas på ett radikalt sätt samordning och samarbete. Allt liksom hänger ihop och bildar en förståelig och överblickbar helhet och mötesplats. De från kommunen anslagna medlen utnyttjas på ett effektivt och mycket ändamålsenligt sätt.

En demokrati för platsens hållbara framtid

Under 2021 vill vi aktiva föröka övriga kommunerna att inom Kommunstyrelsens samliga sig i startgrupperna för kommunexperiment för stärkt lokalt inflytande och nya former för en bättre välfärdsproduktion, typ Svågadalensnämnden.

Text: Ulla Herlitz

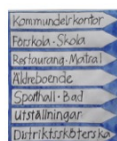

Bild: Hans Arén, Ulla Herlitz och Hans Arén.

På studiebesök hos Svågadalensnämnden. Foto: Erik Bick

PROFILFRÅGA HÅLLBARA MATSYSTEM

Hållbar Matproduktion är mer än mat! Coronapandemin har visat på olika aspekter av samhällets sårbarhet. För vår gemensamma överlevnad måste en omställning till hållbart samhälle ske. Alla samhällsaktiviteter måste förhålla sig till FNs Globala hållbarhetsmål.

Förutsättningar att klara upprepade ekologiska och sociala kriser är större hos lokalsamhällen med inbyggd flexibilitet anpassad till lokala förhållanden. Minskad sårbarhet vad gäller matförsörjning innebär en större grad av lokal matproduktion och mindre beroende av det globala matsystemet. Detta innebär kortare transporter och produktionsmetoder som bygger på lokala förutsättningar och kretsloppssystem. Det ger variationsrika (mat)landskap, hög biologisk mångfald och fler arbetstillfällen i matsystemet. I ett nödvändigt hållbarhetsperspektiv måste städer återknytas till omgivande landskap för sin matförsörjning. Detta medverkar till att klyftan mellan stad och land kan överläggas. Den minskade reseraktiviteten under coronatiden har lett till en uppvärdning av när-natur där matlandskap ingår.

Ett hållbart matsystem innefattar alla FNs 17 globala hållbarhetsmål

Hållbara matsystem och lokal matförsörjning är en verksamhet som i Göteborgsregionen och alla andra regioner har en mycket stor potential och ekologisk, geografisk och historisk förankring. Denna verksamhet kommer att ha stor betydelse för omställning till en hållbar framtid och samtidigt ha positiv inverkan på regional- ekonomisk utveckling.

För Göteborgsregionen gäller:

- Matproduktion har en lång historia. Landsbygdskommunerna i Göteborgsregionen är alla präglade av små och medelstora jordbruksenheter och Göteborg kommun har ett stort intresse av jordbruksmark
- Självförsörjning för regionen är möjlig för grönsaker, kött, ägg, mejeriprodukter
- Stort behov av arbetskraft för olika led i det regionala matsystemet: Teknikutveckling för skörd av grönsaker, lokal värdeförädlning och distribution
- Integration och kulturell mångfald i samband med matproduktion
- Kunskap - kombinerad akademisk och erfarenhetsbaserad i lokala-regionala matsystem
- Matlandskap, Foodshed, kan utvecklas för denna storstadsregion med närmare - stor potential för besöksverksamhet i nära matlandskap

Vi vill från 2021 arbeta för utveckling av lokala och regionala matsystem i Göteborgs-regionen genom: samarbete med alla regionens kommuner, lokalsamhällets grupper och branschorganisationer som lokala produktföreningar, LRF och Hushållningsallskapet

Text: Gunilla Almered Olsson

SÖK VÅRA STIMULANSPENGAR

Föreningar kan söka **5000 kr till projekt eller verksamhet** som gynnar bygden. Läs mer om finansieringsmöjligheter och [riktlinjer på vår webbplats](#).

Ansökningar tas emot och hanteras fortlöpande. Skicka din ansökan med e-post till goteborgsregionen@helasverige.se

Styrelsen i Hela Sverige ska leva Göteborgsregionen:

Tjörn (Klädesholmen)

BERT OLSSON, ordförande - 0705 93 79 64

Göteborg (Styrsö)

ULLA HERLITZ, vice ordförande - 0703 62 82 34

Härryda (Hindås)

METTE WALDROP, kassör/hemsida - 0708 30 31 50

Göteborg (Olofstorp)

ERIK BICK - 0709 39 70 43

Ale (Skepplanda)

LEIF ANDERSSON - 0708 33 82 36

Kungälv (Lycke)

GUNILLA ALMERED OLSSON - 0730 91 49 17

Partille (Furulund)

KARIN HVIT - 0702 89 19 01

Lerum (Tollered)

MARIA JERENVIK - 0705 47 38 37

Alingsås (Stora Mellby)

HOLGER ANDERSSON - 0708 40 54 82

**Vill du komma i kontakt med oss, skicka e-post till:
goteborgsregionen@helasverige.se**

Copyright © 2021 Hela Sverige ska leva Göteborgsregionen, All rights reserved.

Vill du inte längre prenumerera på våra Nyhetsbrev?
Du kan uppdatera dina uppgifter eller avprenumerera.

